

ולילה כיום יאיר

"אור שמחה" ע' ד' 33

כעבור זמן קצר, והנה באחד הלילות דופקים בדלת ביתם. פתח הצעיר את הדלת, והנה גוי עומד בפתח ומספר לו: אני עבדו של פריץ אחד גדול ועשיר, יצאתי עם בן הפריץ לצוד ציד, והנה כאן בקרבת מקום נפל אדוני עם הסוס הרתום לעגלת החורף בתוך בקעה עמוקה מלאה שלג, ואינני יכול להוציאן משם. בראותי אור בביתך באתי אליך בבקשה שתעזור לחלץ את בן הפריץ מן השלג, אותו ואת הסוס.

לקח האברך פנס גדול, אתים וכלים נוספים נחוצים, הלך עם המשרת ויחלצו מתוך השלג את הסוס,

העגלה ובן הפריץ. ויביאוהו לביתו ויתן לו חמין לשתות, ויחליף את בגדיו וישכיבהו במיטה לישון.

למחרת בבוקר נסעו בן הפריץ ומשרתו לביתם, והנה בבית הפריץ רעש גדול. הוא שלח כמה אנשים לחפש את בנו, ועכשיו כשחזר היתה השמחה גדולה.

מיד הזמין הפריץ רופא שאמר שהבן צריך לשכב כמה שבועות. כשהבריא בן הפריץ לגמרי ערך הפריץ משתה גדול ויזמין את כל מכריו הפריצים, ושלח לקרוא לאברך שהציל את בנו, וכטוב לבם ביין התחילו לחלק מתנות למציל.

הפריץ אמר שעקב הצילו את בנו הוא נותן לו במתנה את הכפר, וכל אחד מהפריצים שהשתתפו בשמחה נתן לאברך במתנה את כל מה שהבטיחו לו הבעל שם טוב ותלמידיו ביום חתונתו. אחד נתן לו את הנהר, שני נתן לו רחיים, שלישי נתן לו יער וכך הלאה, והאברך נעשה עשיר מופלג.

היה זה מתן שכרם של הזוג הצעיר שפדו שבויים מכספם, והבעל שם טוב ראה בעיניו הקדושות והמאירות כל זה מראש, ובא לשלם להם את שכרם.

שמועות וסיפורים א, עמ' 10

אצל בעל בית מרזח אחד היו עוזרים נער ונערה יתומים. כשגדלו עלה בדעתו להשיאם זה לזו וגם הם הסכימו, אך צריכים היו כסף לצורכי החתונה וכיוצא בזה, ובעל בית המרזח היה איש טוב ויתן להם את הכסף הדרוש.

ויסעו הזוג מהכפר אל העיר הסמוכה לערוך את קניותיהם, וכשבאו לעיר שמעו רעש, וסיפרו להם שישנה משפחה אשר לא שילמה לפריץ דמי שכירות, ולכן מובילים אותם לבור כנהוג.

נכמדו רחמיהם של החתן והכלה על בני המשפחה ויתנו להם את כל כספם, שהיה מתאים לסכום אותו היו חייבים בני המשפחה לפריץ, ויפדום מבור שחת. אחר כך חזרו אל בעל הבית שלהם ואמרו לו שליטים גזלו את כספם. ויתן להם כסף אחר. ויקבעו את מועד החתונה, ויזמינו יהודים מהסביבה לחתונה.

כשעה לפני החופה הגיעה לפתע עגלה ובה יהודים בעלי הדרת פנים, תלמידי חכמים. היו אלה מורנו הבעל שם טוב וכמה מתלמידיו.

כשהגיעו, אמר הבעל שם טוב לחתן: אני דודך,

ומאחר ששמעתי שהיום הוא יום חתונתך, באתי להשתתף בחתונה. אחר כך אמר אחד התלמידים: אני דוד הכלה, ותלמיד אחר אמר: אני בן דוד החתן, וכך הציגו עצמם שאר התלמידים כקרובי הזוג אשר באו לקחת חבל בשמחתם, והשמחה היתה רבה.

וכשהכריז המכריז על המתנות שהביאו האורחים, כנהוג בימים ההם, שאל את הבעל שם טוב מהי המתנה שהוא נותן, ויאמר הבעל שם טוב: אני נותן להם את הכפר של הפריץ. ויצחקו כל הנוכחים, בסוברם שאין לו מה לתת ולכן הוא מתלוצץ כדי לשמח את החתן והכלה.

קם אחד התלמידים ואמר להכריז שהוא נותן לזוג הצעיר במתנה את הרחיים של הפריץ, תלמיד שני נתן את הנהר, השלישי - את היער, וכיוצא בזה. כך צחקו כולם צחוק גדול וירימו קול ששון וקול שמחה.

זמן קצר אחרי החתונה הציע בעל הבית לזוג הצעיר לפתוח בית מרזח משלהם באחד הכפרים, והוא יעזור להם בהוצאות הכספיות, ואכן כך עשו.